

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-12

Nutarimas paskelbtas: TAR 2018-09-26, i. k. 2018-15087

TAR pastaba. Pripažinta, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ (su visais pakeitimais; TAR, 2018-09-26, Nr. 15087; 2018-12-18, Nr. 20688; 2019-04-15, Nr. 6107; 2019-12-13, Nr. 20152) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67, 76 straipsniams, konstituciniams atsakingo valdymo, teisinės valstybės principams.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT105-N8/2020](#), 2020-06-12, paskelbta TAR 2020-06-12, i. k. 2020-12928

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ ir 2020 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. XIII-2937 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje išvados“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO LAIKINOSIOS TYRIMO KOMISIJOS DĖL GALIMOS NETEISĖTOS ĮTAKOS IR (AR) POVEIKIO LIETUVOS POLITIKAMS, VALSTYBĖS TARNAUTOJAMS IR POLITINIAMS PROCESAMS LIETUVOJE PARLAMENTINIO TYRIMO ATLIKIMO SUDARYMO

2018 m. rugsėjo 25 d. Nr. XIII-1495

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 71, 72, 73 straipsniais;

įvertinęs Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (toliau – NSGK) atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvadoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 5 d. nutarimu Nr. XIII-1228 (toliau – NSGK išvada), apibendrintą informaciją apie verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimą neteisėtą poveikį darant įtaką valstybės valdymui bei politinių sprendimų priėmimui;

pripažindamas, kad NSGK išvada atskleidė didelį politinės korupcijos mastą bei verslo subjektų ir kitų interesų grupių siekį užvaldyti valstybę;

atsižvelgdamas į tai, kad kai kurioms kartu su NSGK išvada Seimui pateiktuose prieduose fiksuotoms faktinėms aplinkybėms išsiaiškinti yra būtina detali analizė;

siekdamas nustatyti, kodėl laiku nebuvo imtasi priemonių, kurios mažintų NSGK išvadoje nurodytą verslo grupių neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį politikams bei valstybės institucijoms, o kartu užkirstų kelią verslo grupių siekiui užvaldyti valstybę;

siekdamas išsiaiškinti svarbiausias faktines aplinkybes, susijusias su politikų priimtais sprendimais, kada politikų sprendimai valstybei ypač reikšminguose ūkio sektoriuose galėjo būti paveikti neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio, skatinant politikus priimti sprendimus, kurie galimai neatitinka valstybės interesų;

pripažindamas, kad NSGK išvados rengimo laikotarpiu ir po to, Seimui svarstant tas išvadas, viešojoje erdvėje pasirodė reikšmingos naujos informacijos apie galimą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį skiriant teisėsaugos pareigūnus, darant įtaką politiniams procesams Seime ir netgi galimai siekiant formuoti verslo grupėms potencialiai palankią valdančiąją daugumą Seime 2008–2012 m.;

pažymėdamas, kad viešojoje erdvėje taip pat pasirodė reikšmingos informacijos apie galimą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį politiniams procesams ir valstybės institucijoms, kaip antai apie galimą atstovavimą pensijų fondų interesams teisėkūros procese ar kreipiantis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą arba apie bandymus daryti įtaką nepriklausomų institucijų, tokių kaip Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, reikšmingų sprendimų priėmimo procesams, ir dėl to kilus pagrįstų abejonių, kad ir 2016–2020 m. kadencijos Seime yra galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio politiniams procesams, valstybės institucijoms ar valstybės tarnautojams priimant sprendimus apraiškų;

pripažindamas ir gindamas visuomenės teisę žinoti politikų veiksmus ir priimtus sprendimus, tokių sprendimų priežastis, galimą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį jų priėmimo procesui bei bandymus daryti įtaką galimai valstybės interesams prieštaraujančių sprendimų priėmimui, **n u t a r i a:**

Preambulės pakeitimai:

Nr. [XIII-1772](#), 2018-12-13, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20688

1 straipsnis.

Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo laikinąją tyrimo komisiją dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo (toliau – Komisija).

2 straipsnis.

Komisiją sudaryti iš 12 Seimo narių, pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą turinčių teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, laikantis Seimo frakcijų proporcinio atstovavimo principo:

- 1) Rimas Andrikis;
- 2) Valius Ažuolas;
- 3) Dainius Gaižauskas;
- 4) Eugenijus Gentvilas;
- 5) Jonas Jarutis;
- 6) Michal Mackevič;
- 7) Kęstutis Mažeika;
- 8) Aušrinė Norkienė;
- 9) Virgilijus Poderys;
- 10) Artūras Skardžius;
- 11) Irena Šiaulienė;
- 12) Agnė Širinskienė.

3 straipsnis.

Paskirti Komisijos pirmininke Seimo narę Agnę Širinskienę.

4 straipsnis.

1. Įpareigoti Komisiją ištirti 2008–2018 metų laikotarpį:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1772](#), 2018-12-13, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20688

- 1) suinteresuotų asmenų ir (ar) jų grupių (toliau – interesų grupė) galimai darytą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį šalies politiniams procesams, *inter alia* rinkimų eigai, parlamentinių koalicijų formavimui, parlamentinių frakcijų, atskirų politikų darbui, partijų ir visuomeninių judėjimų veiklai ir finansavimui;
- 2) interesų grupės galimai darytą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį teisėkūros procesui (teisės aktų inicijavimui, rengimui, svarstymui ir (ar) priėmimui);
- 3) interesų grupės galimai darytą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį valstybės institucijų vadovų, valstybės tarnautojų rinkimui ar skyrimui ir (ar) jų veiklai;
- 4) interesų grupės galimai darytą neteisėtą įtaką ir (ar) poveikį valstybės valdomų įmonių (jų dukterinių bendrovių), viešųjų įstaigų vadovų, valdymo ar priežiūros organų narių rinkimui ar skyrimui ir (ar) jų veiklai;
- 5) kokią teisėsaugos ir žvalgybos institucijų turėtą informaciją, kuri yra tiesiogiai susijusi su neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio politikams, valstybės tarnautojams bei politiniams procesams

darymu, gavo kompetentingos institucijos, be kita ko nurodant, kaip, kokio pobūdžio, kokia tvarka teisėsaugos ir žvalgybos institucijos teikė informaciją šios dalies 1–4 punktuose apibrėžtais klausimais kompetentingoms institucijoms ir NSGK; kokios pateiktos informacijos pagrindu buvo daromos kompetentingų institucijų išvados, kokie teisės aktai inicijuojami, kokių kitų priemonių buvo imtasi.

2. Pateikti pasiūlymus dėl teisės aktų pakeitimo, papildymo, pripažinimo netekusiais galios ar naujų teisės aktų parengimo ir priėmimo ar kitų priemonių, kurios būtinos šio straipsnio 1 dalyje apibrėžto tyrimo metu nustatytoms problemoms spręsti.

5 straipsnis.

Pavesti Komisijai parlamentinį tyrimą atlikti ir Lietuvos Respublikos Seimui pateikti išvadą ir nutarimo projektą iki 2020 m. balandžio 30 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2063](#), 2019-04-11, paskelbta TAR 2019-04-15, i. k. 2019-06107

Nr. [XIII-2667](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-13, i. k. 2019-20152

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Nutarimas

Nr. [XIII-1772](#), 2018-12-13, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20688

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Nutarimas

Nr. [XIII-2063](#), 2019-04-11, paskelbta TAR 2019-04-15, i. k. 2019-06107

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Nutarimas

Nr. [XIII-2667](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-13, i. k. 2019-20152

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT105-N8/2020](#), 2020-06-12, paskelbta TAR 2020-06-12, i. k. 2020-12928

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ ir 2020 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. XIII-2937 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo

dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje išvados“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai